

IZVJEŠĆE UPRAVE O POSLOVANJU
J&T banke d.d. u 2020. godini

J&T BANKA

J&T banka d.d.
J&T Finance Group
tel. + 385 42 659 400
fax.+ 385 42 659 401
www.jtbanka.hr
e-mail: banka@jt.hr

SADRŽAJ

1. MAKROEKONOMSKO OKRUŽENJE I BANKARSKI SEKTOR U RH U 2020. GODINI	2
2. KOMENTAR FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA	13
IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA DIONIČARIMA J&T BANKE D.D.	14
3. POSLOVANJE SA STANOVNIŠTVOM	15
4. POSLOVANJE S PRAVNIM OSOBAMA.....	16
5. POSLOVANJE RIZNICE.....	17
6. ZAPOSLENICI I ORGANIZACIJSKA STRUKTURA BANKE.....	17
7. PREGLED RAZVOJA IT-A	18
8. ZAŠTITA OKOLIŠA	19
9. VAŽNIJI DOGAĐAJI NAKON PROTEKA POSLOVNE GODINE	19
10. OČEKIVANI RAZVOJ DRUŠTVA U BUDUĆNOSTI.....	19
11. UPRAVLJANJE RIZICIMA.....	21

1. MAKROEKONOMSKO OKRUŽENJE I BANKARSKI SEKTOR U RH U 2020. GODINI

Kretanja u globalnom okruženju

Izrazite promjene u ponašanju potrošača i poduzeća izazvane pandemijom koronavirusa, kao i pratećim restriktivnim epidemiološkim mjerama, snažno su pogoršale globalna gospodarska kretanja. U prvih devet mjeseci 2020. zabilježena je najdublja kontrakcija svjetske ekonomije još od Drugoga svjetskog rata. Pritom pogoršanje kretanja nije bilo jednakog intenziteta u svim dijelovima svijeta s obzirom na različitu epidemiološku situaciju i različito vrijeme uvođenja epidemioloških mjera.

Nakon snažnog pada u prvom tromjesečju, kinesko je gospodarstvo već u sljedeća tri mjeseca ponovno zabilježilo pozitivnu godišnju stopu promjene realnog BDP-a, a tijekom ljetnih mjeseci oporavak se dodatno ubrzao. S druge strane, pandemija se u ostatku svijeta, posebice SAD-u i europodručju, proširila nešto kasnije te je najsnažnija kontrakcija ostvarena u drugom tromjesečju. Zbog poboljšanja epidemiološke situacije i ukidanja mnogih restriktivnih mjera u trećem je tromjesečju došlo do snažnoga gospodarskog oporavka na tromjesečnoj razini, i u SAD-u i u europodručju, no gospodarska aktivnost ostala je primjetno ispod pretkrizne razine.

Pogoršanje gospodarskih prilika bez presedana rezultiralo je snažnim pooštavanjem uvjeta financiranja na novčanim tržištima i izrazitim padom vrijednosti vodećih burzovnih indeksa.

Međutim, zahvaljujući snažnom odgovoru središnjih banaka diljem svijeta te izrazito ekspanzivnoj monetarnoj politici, financijska su tržišta vrlo brzo stabilizirana, a uvjeti financiranja ostali su razmjerno povoljni, posebice ako se promatraju prinosi na državne obveznice. Stabilizacija prinosa olakšala je snažan fiskalni odgovor, što je očito ublažilo socijalne i ekonomske posljedice pandemije.

Nakon nekoliko desetljeća neprekinutog rasta kinesko je gospodarstvo zbog izbijanja epidemije u prvom tromjesečju 2020. zabilježilo pad gospodarske aktivnosti od 6,8% na godišnjoj razini, ali se nakon ukidanja restriktivnih epidemioloških mjera vratilo na pozitivne godišnje stope rasta već u drugom tromjesečju, kada je rast iznosio 3,2%, a potom se dodatno ubrzao u trećem tromjesečju na 4,9%. Oporavku kineskoga gospodarstva snažno je pridonio rast industrijske proizvodnje te normalizacija aktivnosti na tržištu nekretnina, posebice prodaja i izgradnja stambenih građevina.

Gospodarstvo SAD-a se, nakon snažnog pada u drugom tromjesečju (od 9,0% na godišnjoj razini), u trećem tromjesečju počelo primjetno oporavljati. Naime, unatoč nastavku razmjerno nepovoljne epidemiološke situacije i velikom broju novooboljelih i tijekom ljeta, američko se gospodarstvo u trećem tromjesečju, potpomognuto izrazito ekspanzivnom monetarnom politikom i izdašnim fiskalnim potporama saveznog proračuna, snažno oporavilo u odnosu na prethodno tromjesečje. Ipak, promatrano na godišnjoj razini, i u trećem je tromjesečju zabilježena kontrakcija od 2,9%. Zasada dostupni rani indikatori gospodarske aktivnosti za posljednje mjesec u godini pokazuju kako se oporavak usporava zbog ponovnog pogoršanja epidemiološke situacije, rastuće neizvjesnosti koja je pratila američke izbore i nepostizanja dogovora o novom fiskalnom paketu pomoći gospodarstvu financiranom iz saveznog proračuna.

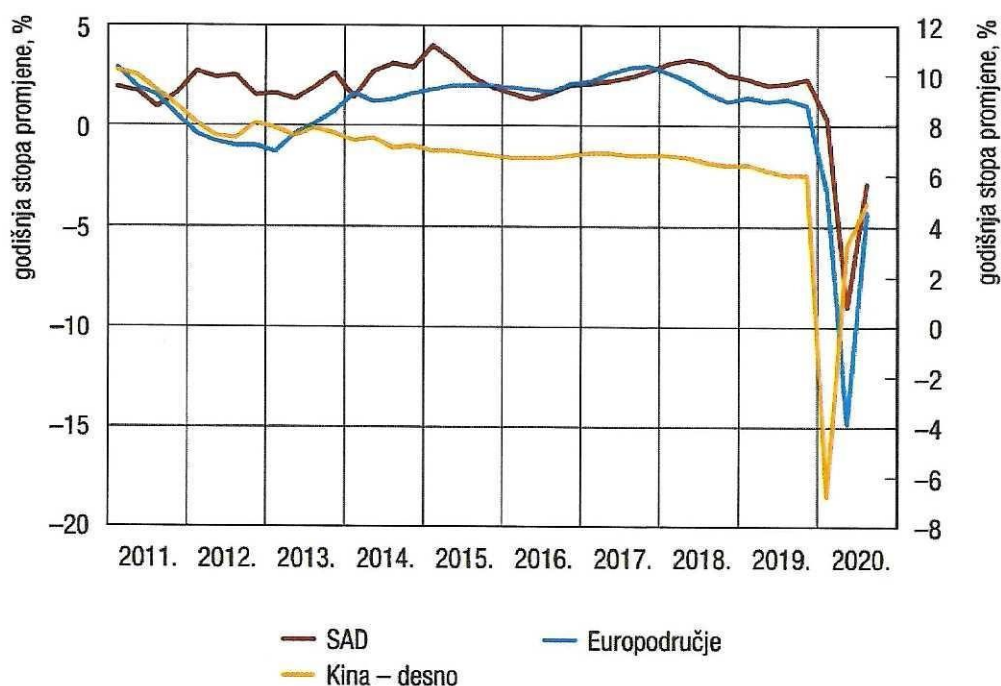
Slična tromjesečna dinamika zabilježena je i u europodručju. Naime, nakon snažnog pogoršanja epidemiološke situacije u većini država članica u proljeće ove godine, posebice Italiji, Španjolskoj i Francuskoj, u drugom je tromjesečju gospodarska aktivnost europodručja smanjena za 14,8% na godišnjoj razini. Pritom je kontrakcija bila najizraženija upravo kod zemalja s najnepovoljnijom

epidemiološkom slikom te visokim udjelom uslužnih djelatnosti u stvaranju nacionalnog dohotka. Međutim, nakon popuštanja mjera gospodarska se aktivnost u ljetnim mjesecima snažno oporavila u odnosu na prethodno tromjesečje, pri čemu je u trećem tromjesečju razina BDP-a bila za 4,3% niža negoli u istom razdoblju prethodne godine.

Kod svih najvažnijih hrvatskih vanjskotrgovinskih partnera u prvih su devet mjeseci 2020. zabilježena izrazito nepovoljna gospodarska kretanja. To se posebno odnosi na trgovinske partnere iz europodručja, ponajprije Italiju, koja je pandemijom jedna od najpogođenijih zemalja svijeta. Pad gospodarske aktivnosti ostalih značajnih partnera iz europodručja poput Slovenije, Austrije ili Njemačke bio je nešto manji.

S druge strane, nepovoljni su trendovi bili manje izraženi kod trgovinskih partnera izvan europodručja, a koji se nalaze u neposrednom okružju, posebice kod Srbije unatoč razmjerno nepovoljnim epidemiološkim prilikama. Nakon popuštanja mjera na globalnoj razini u kasno proljeće ove godine razina strogosti restriktivnih mjera koje su ostale na snazi kod najvažnijih hrvatskih vanjskotrgovinskih partnera bila je nešto niža od svjetskog prosjeka sve do listopada 2020. Ponovno pooštavanje mjera vidljivo moglo bi nepovoljno utjecati na inozemnu potražnju za hrvatskim izvoznim proizvodima.

Graf 1: Gospodarski rast odabranih tržišta

Izvori: Eurostat; BEA; NBS; MMF

Kretanja u RH

Gospodarska aktivnost

U 2020. zaustavljen je pozitivan zamah koji je započeo u 2015., nakon šest godina recesije (2009.-2014.). Prosječna stopa rasta realnog BDP-a u razdoblju 2015.-2019. iznosila je 2,9%, ponajprije potaknuta rastom osobne potrošnje tako da je u 2019. Hrvatska napokon ostvarila razinu realnog BDP-a iznad one u 2008. godini. Pad hrvatskog bruto domaćeg proizvoda (BDP) u posljednjem lanjskom tromjesečju usporen je u odnosu na prethodne kvartale, no u cijeloj prošloj godini gospodarstvo je zbog koronakrize palo po rekordnoj stopi od 8,4 posto.

U 2020. godini hrvatsko je gospodarstvo ušlo uz očekivanja blagog usporavanja u odnosu na ostvarenu stopu rasta u 2019. Međutim, zbog širenja epidemije Covid-19 i pratećih mjera za njezino suzbijanje već je tijekom prvog tromjesečja postalo jasno da će većina svjetskih gospodarstva, uključujući i hrvatsko, doživjeti pad u 2020. godini. Ostalo je samo neizvjesno koliko će taj pad iznositi.

Kriza uzrokovana pandemijom Covid-19 specifična je ekonomska kriza čiji osnovni uzrok nisu poremećaji u samoj ekonomiji već su posljedica takozvanog vanjskog šoka. Uslijed toga, kriza pogađa gotovo sve zemlje na globalnoj razini, kako one razvijene tako i zemlje u razvoju.

Među komponentama BDP-a pad je vidljiv u svim kategorijama BDP-a, osim u potrošnji države koja je zabilježila blagi rast u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Prema podacima DZS-a, potrošnja kućanstava pala je u proteklom kvartalu za 4,5 posto u odnosu na isto razdoblje godinu dana prije, što je manji pad nego u prethodnom kvartalu.

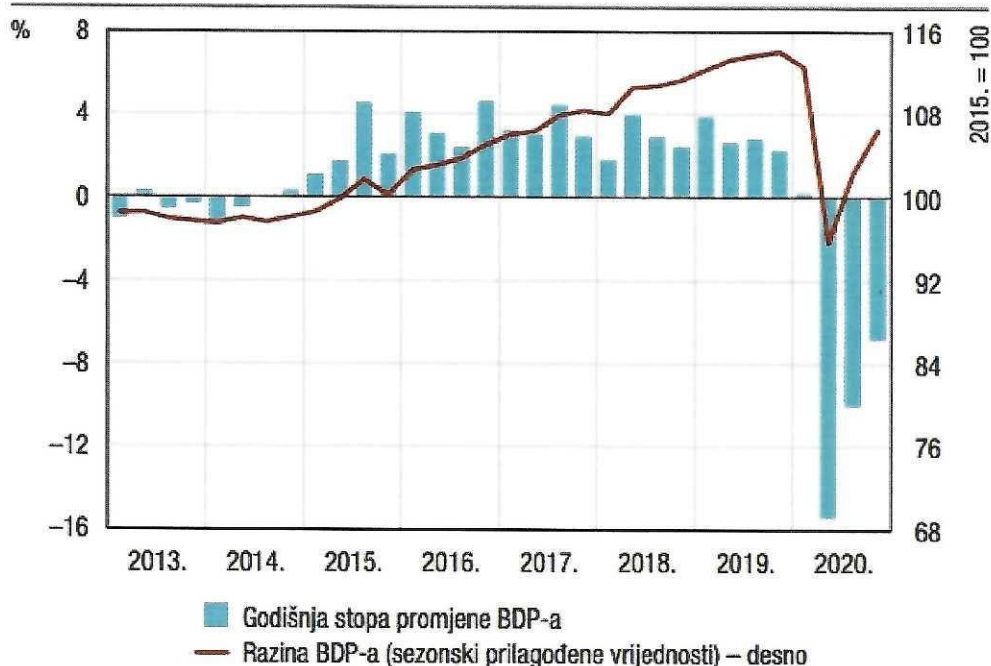
Na pad BDP-a najviše je utjecalo smanjenje potrošnje te izvoza roba i usluga (prvenstveno usluga). Izvoz roba i usluga pao je za 9,8 posto na godišnjoj razini, znatno sporije u odnosu na prethodno tromjesečje. Pritom je izvoz roba porastao 8,6 posto, dok je izvoz usluga potonuo 35 posto. Uvoz roba i usluga smanjen je istodobno za 7,6 posto na godišnjoj razini. Pritom je uvoz roba smanjen 3,6 posto, a usluga 25,9 posto.

Za ublažavanje posljedica šoka od pandemije tijekom 2020. godine na snazi je bio niz Vladinih mjera za olakšanje financijskog položaja poduzeća, a to je kratkoročno snažno pogoršalo stanje državnih financija. Oslobođenja poreza i doprinosa te potpore za zaposlenike zajedno su do kraja 2020. iznosili 3,7% BDP-a.

Podaci o fiskalizaciji upućuju na to da su poduzeća ostvarila snažan pad prihoda u 2020. godini. U odnosu na 2019. godinu, tijekom 2020. ukupan iznos fiskaliziranih računa bio je manji za oko 13%, koliko bi približno mogao iznositi i pad prihoda iz poslovanja ovog sektora. To je nešto više u odnosu na također kriznu 2009. godinu, s time da je u 2020. pad prihoda izrazito neravnomjerno distribuiran među djelatnostima, uz znatno veći pad kod turizma i usluga.

Prema sezonski prilagođenim podacima, BDP je u četvrtom lanjskom tromjesečju porastao za 2,7 posto u odnosu na prethodni kvartal, dok je na godišnjoj razini pao za 7,1 posto. Očekivani pad hrvatskog gospodarstva u 2020. je nešto veći nego što je to slučaj s većinom drugih članica EU. Osnovni razlog za takve procjene je važnost uslužnih djelatnosti i turizma za ukupnu gospodarsku aktivnost u Hrvatskoj.

Graf 2: Tromjesečni bruto domaći proizvod

Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a); izračun HNB-a

*Napomena: Podatak za četvrto tromjesečje 2020. odnosi se na Mjesečni pokazatelj realne gospodarske aktivnosti HNB-a, procijenjen na osnovi podataka objavljenih do 29. siječnja 2021

Tržište rada

Na kretanja na tržištu rada u trećem tromjesečju 2020. godine povoljno se odrazilo ponovno intenziviranje gospodarske aktivnosti, zbog popravljivanja epidemiološke situacije i popratnog popuštanja restriktivnih epidemioloških mjera. Broj zaposlenih na početku trećeg tromjesečja 2020. godine nastavio je rasti sličnim intenzitetom kao i u lipnju, nakon što se od ožujka do svibnja njihov broj kumulativno smanjio gotovo za 5%. U nastavku tromjesečja zadržala se dinamika rasta, te je ukupna zaposlenost na kraju rujna bila za 1,6% viša (prema desezoniranim podacima) nego na kraju drugog tromjesečja. Pritom je najsnažniji porast broja zaposlenih zabilježen u djelatnosti usluživanja smještaja i hrane, koja je prethodno bila najviše pogođena.

Tijekom listopada 2020. ubrzao se intenzitet rasta broja zaposlenih, no i dalje je ukupna zaposlenost bila niža za 1,4% nego u istom mjesecu prethodne godine.

Nezaposlenost se na početku trećeg tromjesečja 2020. nastavila smanjivati istom dinamikom kao i u lipnju, nakon što je od ožujka do svibnja porasla. Pad nezaposlenosti usporio se tijekom kolovoza, a ponovno se ubrzao u rujnu 2020. kad su se povećali odljevi s evidencije HZZ-a zbog zapošljavanja, te je krajem rujna broj nezaposlenih bio za 5% niži nego krajem drugog tromjesečja. Početak četvrtog tromjesečja 2020. obilježilo je daljnje ubrzavanje pada broja nezaposlenih, no njihov je broj i nadalje bio na višim razinama u odnosu na razdoblje prije izbijanja krize.

Administrativna stopa nezaposlenosti (desezonirani podaci) u trećem tromjesečju 2020. godine iznosila je 9,9% radne snage (u drugom tromjesečju 10%).

U trećem tromjesečju 2020. nastavio se rast plaća koji je započeo u lipnju, nakon što su se tijekom travnja i svibnja plaće smanjile, ponajprije zbog smanjenja plaća u privatnom sektoru, koji je snažnije

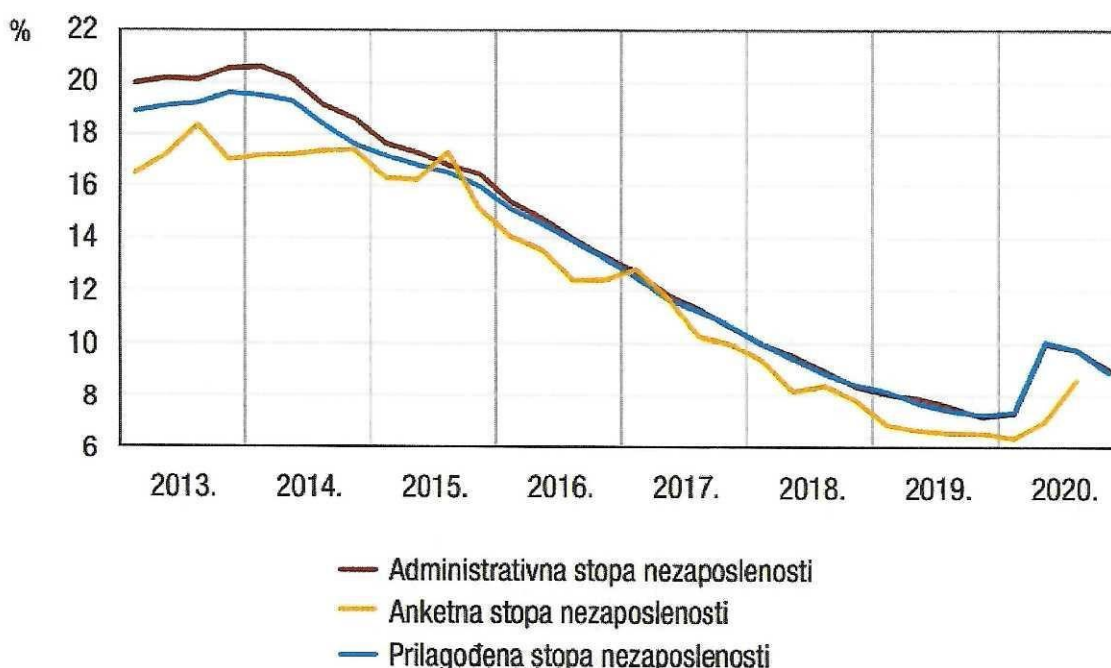
reagirao na pad gospodarske aktivnosti. Prosječna nominalna bruto plaća krajem rujna 2020. bila je viša za 2,6% u usporedbi s lipnjem, pri čemu je nešto izraženije povećanje plaća zabilježeno u privatnom sektoru u odnosu na javni.

U trećem tromjesečju 2020. godine zabilježen je i rast realnih plaća, koji se, pak, usporio na početku četvrtog tromjesečja.

Jedinični trošak rada u drugom tromjesečju 2020. porastao je za 15,3% u odnosu na prvo tromjesečje, što u prvom redu odražava snažan pad proizvodnosti rada, a tek manjim dijelom rast troškova rada. Pad proizvodnosti rada podjednako je snažan i kada se proizvodnost izračunava kao omjer proizvodnje i broja radnih sati (umjesto proizvodnje i broja zaposlenih).

Prema podacima HZMO-a broj zaposlenih krajem prosinca iznosio je 1,536 milijuna.

Graf 3: Stopa nezaposlenosti

Izvori: DZS; HZZ; izračun HNB-a (sezonska prilagodba HNB-a)

Inflacija

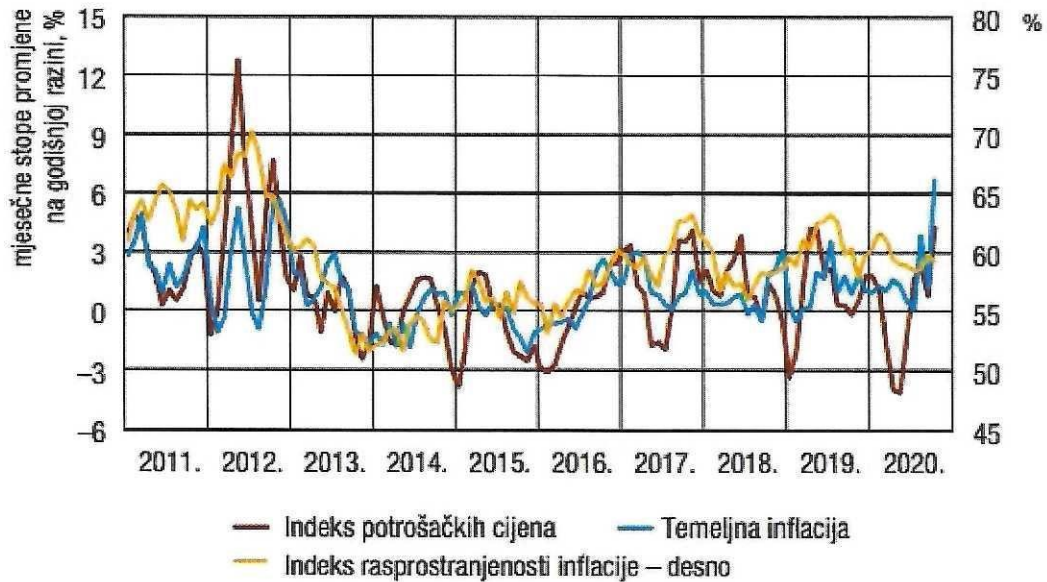
Na razini cijele 2020. godine prosječna se godišnja stopa inflacije potrošačkih cijena usporila na 0,1% (0,8% u 2019.), što je u najvećoj mjeri bilo posljedica smanjenja godišnje stope promjene cijena energije, poglavito naftnih derivata. Istodobno je prosječna godišnja stopa temeljne inflacije u 2020. ostala nepromijenjena te je iznosila 1,0%. U prosincu 2020. zabilježen je godišnji pad potrošačkih cijena (-0,7%), koji je bio dominantan u cijeloj 2020. godini (u osam od dvanaest mjeseci je zabilježen godišnji pad cijena, od travnja nadalje, uz izuzetak rujna kada su cijene stagnirale).

Godišnji pad cijena je u prosincu bio najjači u cijeloj 2020. godini. Zbog rasta cijena u prvome kvartalu (1,4%), godišnji prosjek rasta cijena je zadržan u pozitivnoj sferi, iako na minimalnoj razini (0,1%). Najjači deflacijski pritisak na razinu potrošačkih cijena u 2020. proizlazio je iz cijena energije (-5,3%) odnosno naftnih derivata koje su se kretale pod utjecajem cijene sirove nafte na svjetskome tržištu, dok su najjači inflatorni pritisak predstavljale cijena prerađene hrane (+2,2%) te usluga (1,7%),

povećanja trošarina, prekida u lancima nabave, porasta jediničnih troškova rada te troškova povezanih s provođenjem epidemioloških mjera.

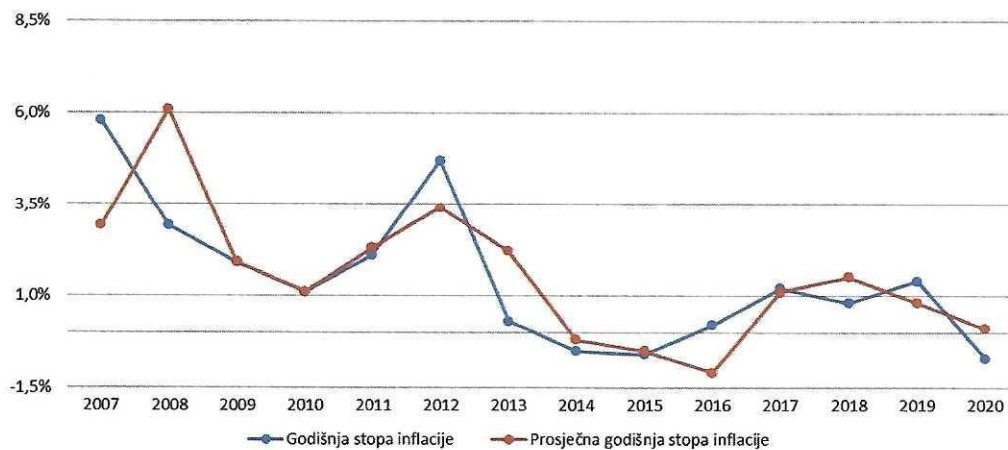
U cijeloj EU inflacija je bila niska tijekom 2020. godine te je prosječna godišnja stopa inflacije mjerena Harmoniziranim indeksom potrošačkih cijena iznosila 0,7%.

Graf 4: Pokazatelji tekućeg kretanja inflacije

Izvor: DZS; izračun HNB-a

Graf 5: Grafikon godišnjih i prosječnih godišnjih stopa inflacije

Izvor: DZS

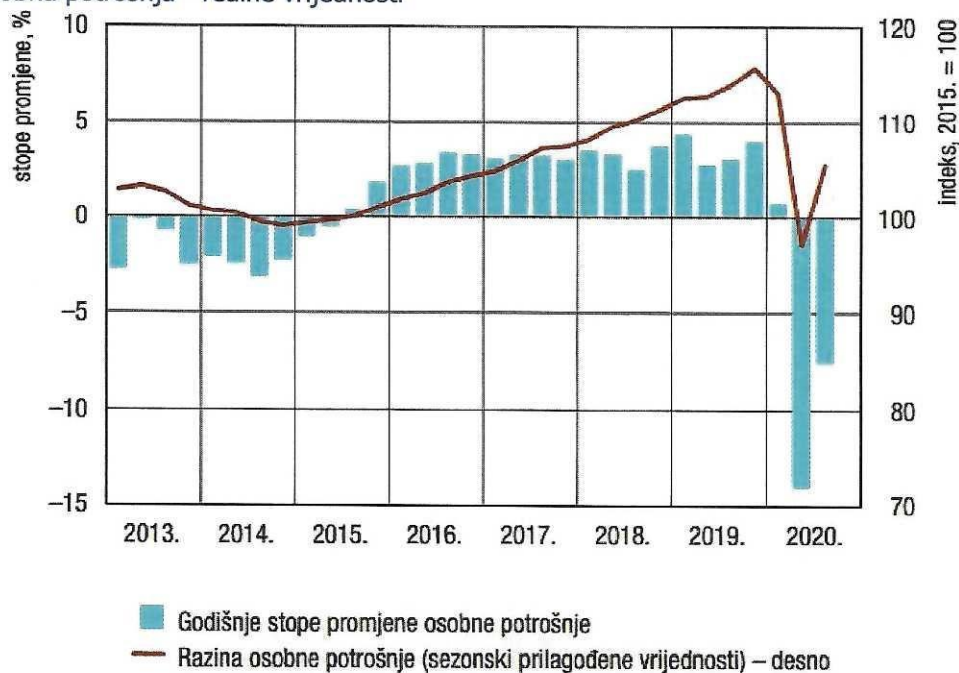
Osobna potrošnja

Podaci ankete o pouzdanju potrošača upućuju na pogoršanje optimizma kućanstava u posljednjem tromjesečju 2020. u odnosu na razdoblje od srpnja do rujna, pri čemu je smanjenje očekivanja na tromjesečnoj razini ponajviše posljedica slabljenja potrošačkog optimizma u prosincu.

Promet u trgovini na malo u studenome prošle godine bio je svega 0,7% niži u odnosu na studeni 2019. Za prvih jedanaest mjeseci pad je iznosio 6%. Brojke nisu toliko dramatične ako imamo u vidu sve što se događalo u 2020. U kritičnom mjesecu travnju, trgovina je pala po stopi od 25,5%. No i s takvim rezultatom, promet u trgovini malo, odnosno osobna potrošnja hrvatskih građana koju taj promet odražava, zabilježiti će bolji ishod od očekivanja u početku pandemije.

Mjesečni podaci upućuju na to da se gospodarstvo nastavilo oporavljati, ali znatno slabijom dinamikom, što je povezano i s pogoršanjem epidemiološke situacije.

Graf 6: Osobna potrošnja - realne vrijednosti

Izvor: DZS; bilten HNB-a

Uvjeti financiranja i bankarski sektor

Niz mjera ekonomske politike usmjerenih na ublažavanje posljedica pandemije odgodio je suočavanje s potencijalnim rizicima za otpornost bankarskog sektora, koji prijete ponajprije putem kreditnog rizika.

Kreditni rizik banaka dodatno je izražen kroz rast koncentracije izloženosti. U aktivni banaka porastao je udjel najugroženijih poduzeća koja su nastojala financirati svoje likvidnosne potrebe, dok su manje ugrožena poduzeća povećala viškove likvidnosti koje su deponirale kod banaka.

Kod sektora stanovništva, pod utjecajem neosiguranih gotovinskih nenamjenskih kredita dolazi do rasta udjela nenaplativih kredita u ukupnim kreditima, dok se kod stambenih kredita kreditni rizik zasad nije značajnije materijalizirao. Oštar pad neto prihoda i dobiti podsjećaju na snagu COVID-19 recesije čiji će se utjecaj na banke očitovati punom snagom u nadolazećem razdoblju. Unatoč tome,

kapitalna snaga i održavanje rasta depozita i kredita pokazuju da su banke sposobne podržati izlazak gospodarstva iz krize.

Kriza je očekivano dovela do značajnog pogoršanja poslovnih rezultata banaka. Poslovanje kreditnih institucija u 2020. rezultiralo je s neto dobiti u iznosu od 2,7 milijarde kuna što je za 53,1 posto manje od dobiti ostvarene u 2019. ponajviše zbog pada operativnih prihoda i rasta ispravaka vrijednosti financijske imovine koja se u knjigama vodi po amortiziranom trošku.

Neto kamatni prihod je smanjen za 5,7%, a neto prihodi od naknada i provizija zabilježili su veći pad (10,5%) pa su se ukupni neto prihodi iz poslovanja smanjili za 9,9% u odnosu u na 2019. godinu. Banke su na kontrakciju prihoda odgovorile boljim troškovnim upravljanjem, no troškovi su rigidniji od prihoda i ne mogu se smanjivati istim tempom. Zbog toga je neto rezultat prije rezerviranja smanjen za gotovo 19%.

Kreditne institucije povećale su rezerviranja za očekivane gubitke koji odražavaju potencijalno povećanje kreditnog rizika zbog pandemije.

Sa smanjenjem dobiti smanjili su se i pokazatelji profitabilnosti, pri čemu prinos na imovinu (ROA) s 1.4 posto na 0.6 posto, a prinos na kapital (ROE) s 9.8 posto na 4.4 posto.

Po nerevidiranim privremenim podacima, krajem prošle godine ukupna imovina kreditnih institucija povećala se u odnosu na 2019. za 31.4 milijarde kuna ili za 7.3 posto, na 462.5 milijardi kuna. Imovina je porasla kod većine kreditnih institucija, a najveći porast odnosio se na likvidnu imovinu, pri tome najviše na depozite kod središnje banke i na dane kredite.

Povećanje ukupnih kredita i predujmova za 9.1 posto bilo je veće od rasta neprihodujućih kredita, koji su uvećani za 8.2 posto, što je rezultiralo neznatnim smanjenjem vrijednosti relativnog pokazatelja kvalitete kredita, odnosno udjela neprihodujućih kredita u ukupnim kreditima. Udio neprihodujućih kredita (NPL) na kraju 2020. iznosio je 5.4 posto, a na kraju 2019. iznosio je 5.5 posto.

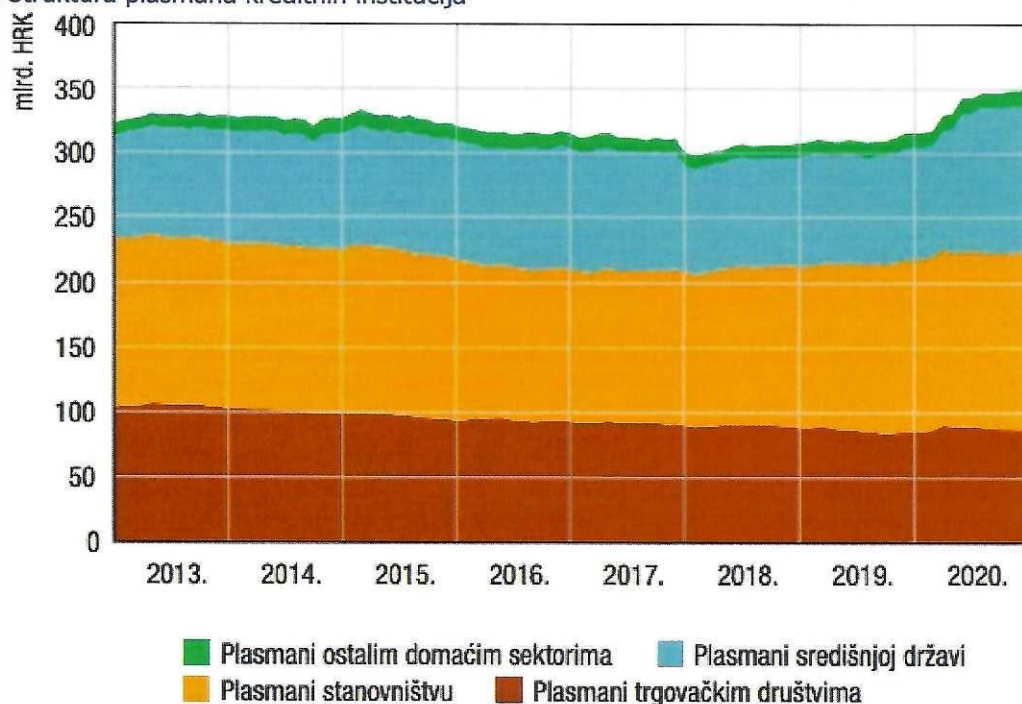
Neprihodujući krediti porasli su u portfelju kredita kućanstvima, u kojemu se udio NPL-ova povećao s 5.8 posto na 7.1 posto. Udio NPL-ova u sektoru nefinancijskih društava smanjio se s 13.7 posto na 12.5 posto, ponajprije pod utjecajem prodaje neprihodujućih potraživanja.

Likvidnost sustava kreditnih institucija mjerena koeficijentom likvidnosne pokrivenosti (LCR) i nadalje je na visokoj razini te je na kraju prosinca 2020. godine LCR iznosio 181.9 posto. Sve su kreditne institucije zadovoljavale propisane minimalne likvidnosne zahtjeve.

Usporedba tempa rasta kredita u državama članicama EU pokazuje da se hrvatske banke nalaze u gornjim polovinama distribucija stopa rasta kredita stanovništvu i poduzećima po zemljama, a kamatne stope su zadržane na niskim razinama, kao da je Hrvatska već uvela euro.

Unatoč tome, hrvatske banke se i dalje nalaze među najbolje kapitaliziranim bankama na svijetu. Stopa ukupnoga kapitala od 24,9% i ulazak u bankovnu uniju usporedno s ulaskom u ERM II u srpnju prošle godine jamče stabilnost, prolazak kroz krizu bez potresa i spremnost banaka da ponudom novih kredita odgovore na pojačanu potražnju koja se očekuje u predstojećoj fazi izlaska iz krize.

Graf 7: Struktura plasmana kreditnih institucija

Izvor: Bilten HNB-a

Monetarna politika

HNB je u drugoj polovini 2020. godine zadržao visok stupanj ekspanzivnosti monetarne politike. Kao odgovor na nepovoljne gospodarske i financijske okolnosti uzrokovane izbijanjem pandemije koronavirusa, HNB je tijekom prvog polugodišta donio niz mjera monetarne politike kojima je očuvao stabilnost tečaja kune prema euru, omogućio dostatnu kunsku i deviznu likvidnost te osigurao stabilnost tržišta državnih vrijednosnih papira.

Nakon stabiliziranja financijskih uvjeta na domaćim financijskim tržištima, tijekom druge polovine godine nije bilo potrebe za dodatnim mjerama monetarne politike. Višak likvidnosti nastavio se povećavati, čemu je pridonijelo i djelovanje autonomnih faktora.

Kako bi očuvao stabilnost tečaja u trenucima rasta neizvjesnosti glede učinaka pandemije, HNB je snažno intervenirao na deviznom tržištu prodavši bankama ukupno 2,7 mlrd. EUR.

Najveći dio deviza prodan je u drugoj polovini ožujka i početkom travnja, nakon čega se tečaj stabilizirao te do kraja studenoga nije održana nijedna kupnja ili prodaja deviza bankama na tržištu. Na kretanje tečaja umirujuće je djelovao i dogovor HNB-a i Europske središnje banke u travnju o uspostavljanju linije za valutni ugovor o razmjeni (engl. swap line).

Kada je riječ o ostalim deviznim transakcijama, HNB je od početka godine do kraja studenoga neto otkupio od Ministarstva financija 1,7 mlrd. EUR, čime je kreirano 12,7 mlrd. kuna. Od toga je najveći dio ostvaren u lipnju kada je HNB otkupio 1,5 mlrd. EUR. Promatraju li se ukupne devizne transakcije, u prvih je jedanaest mjeseci 2020. neto prodano 1,0 mlrd. EUR, odnosno povučeno 8,0 mlrd. kuna primarnog novca.

S druge strane, kreiranju primarnog novca u 2020. pridonijela je kupnja vrijednosnih papira koju je HNB prvi put proveo u ožujku ove godine kako bi kreirao dodatnu likvidnost za normalizaciju funkcioniranja tog dijela financijskog tržišta i očuvao povoljne uvjete financiranja za sve sektore. Od

ožujka do lipnja provedeno je pet aukcija na kojima je HNB otkupio obveznice ukupne tržišne vrijednosti od 20,3 mlrd. kuna. Tijekom druge polovine godine nije bilo potrebe za dodatnim kupnjama državnih obveznica.

Što se tiče ostalih mjera monetarne politike, HNB je u 2020. bankama plasirao dugoročna kunska sredstva održavanjem aukcija strukturnih operacija. Prva je provedena u ožujku u iznosu od 3,8 mlrd. kuna, a druga u studenome u iznosu od 0,5 mlrd. kuna, obje na rok od 5 godina i uz kamatnu stopu od 0,25%. Dio tih sredstava banke su iskoristile za djelomičnu prijevremenu otplatu postojećih strukturnih kredita pa je njihovo stanje na kraju studenoga bilo za 2,6 mlrd. kuna veće nego na početku godine. Osim dugoročnih, HNB je bankama plasirao i kratkoročna kunska sredstva održavajući redovite tjedne operacije uz fiksnu kamatnu stopu koja je snižena s 0,3% na 0,05%. Potražnja banaka bila je najveća u travnju kada je prosječni iznos plasiranih sredstava dosegnuo 1,1 mlrd. kuna. Međutim, u uvjetima izrazito velikog viška kunske likvidnosti, nakon sredine svibnja 2020. u potpunosti je izostao interes banaka za sredstvima ponuđenima putem ovog instrumenta monetarne politike.

Usto, stopa obvezne pričuve tijekom druge polovine 2020. zadržana je na 9%, nakon što je u ožujku smanjena s 12% na 9%, čime je bankama oslobođeno 6,34 mlrd. kuna sredstava prethodno izdvojenih na posebnom računu za obveznu pričuvu kod HNB-a.

Provodeći otkup državnih obveznica, strukturne kao i redovne operacije na otvorenom tržištu te spustivši stopu obvezne pričuve, HNB je od ožujka 2020. do kraja studenoga bankama stavio na raspolaganje ukupno 29,3 mlrd. kuna kunske likvidnosti, od čega se gotovo cijeli taj iznos ostvario tijekom razdoblja od ožujka do početka srpnja. Time su slobodna novčana sredstva banaka počela bilježiti dosad najviše razine.

Povećanju viška likvidnosti tijekom druge polovine godine pridonijelo je i smanjenje kunskog depozita države kod HNB-a koji je krajem studenoga dosegnuo najnižu razinu još od kraja lipnja.

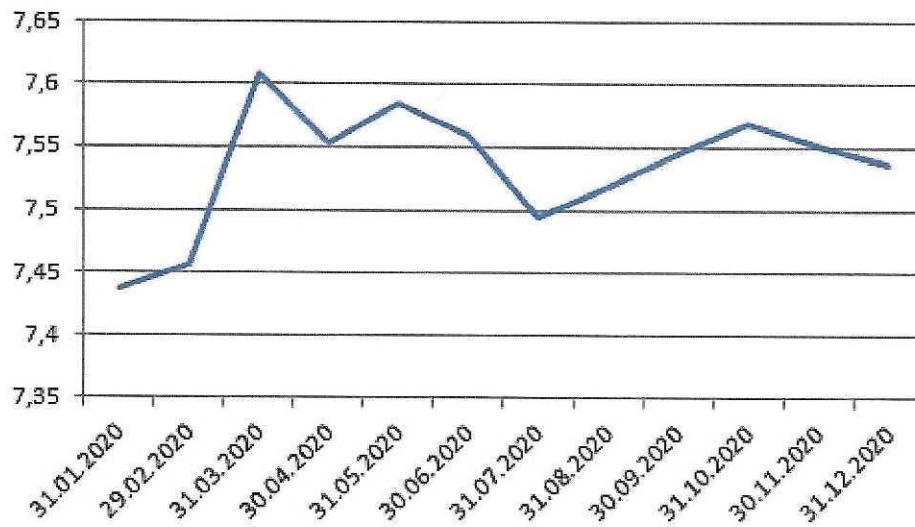
Struktura bilance središnje banke znatno se promijenila tijekom prve polovine godine zbog rasta potraživanja od domaćih banaka i otkupa državnih obveznica. Udio inozemne aktive, odnosno međunarodnih pričuva privremeno se smanjio zbog prodaje deviza bankama na početku pandemije, no već od lipnja taj se udio počeo kontinuirano povećavati.

Tijekom druge polovine godine nastavilo se kontinuirano blago povećavanje međunarodnih pričuva koje su na kraju studenoga 2020. dosegnule 18,6 mlrd. EUR.

Nakon deprecijacije tijekom ožujka i prve polovine travnja tečaj kune prema euru stabilizirao se. No, tijekom ljetnih mjeseci očekivanja u vezi s jačanjem kune zbog boljih turističkih pokazatelja od očekivanih utjecala su na njegovu aprecijaciju. Već u drugoj polovini kolovoza tečaj je počeo lagano deprecirati zbog pooštravanja epidemioloških mjera na emitivnim tržištima.

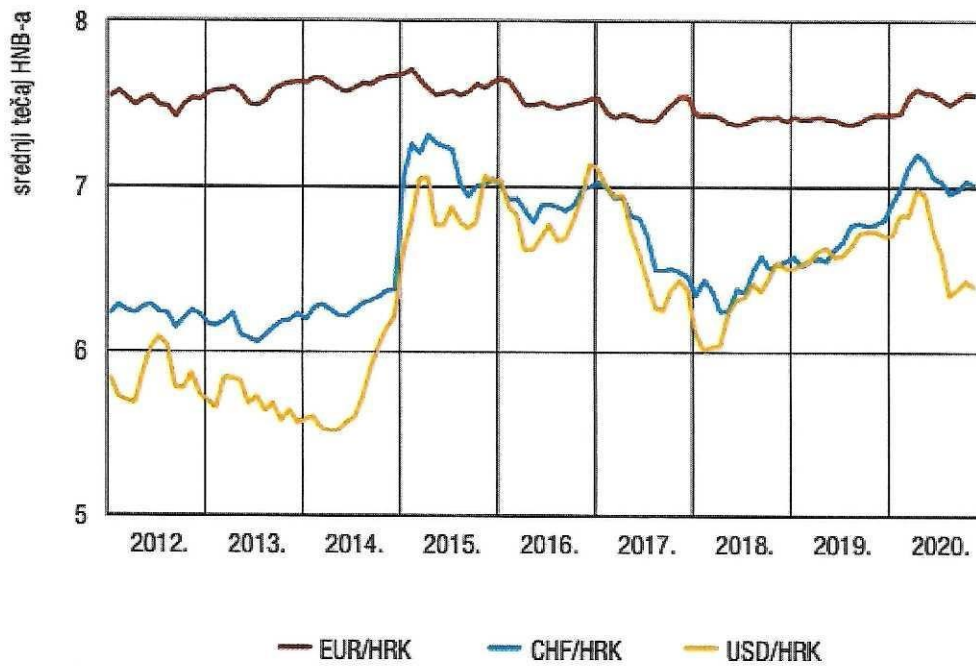
U uvjetima trenutačne nepovoljne gospodarske situacije te velike neizvjesnosti što se tiče dinamike gospodarskog oporavka HNB će nastaviti provoditi ekspanzivnu politiku podržavanja visoke likvidnosti monetarnog sustava koristeći raspoloživi instrumentarij monetarne politike. Time se pogoduje zadržavanju povoljnih uvjeta financiranja domaćih sektora i podržava domaća kreditna aktivnost.

Graf 8: Prosječni srednji tečaj EUR/HRK u 2020

Izvor: HNB

Graf 9: Nominalni tečajevi kune prema odabranim valutama

Izvor: Bilten HNB-a

2. KOMENTAR FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Poslovanje Banke u 2020. bilo je u znaku nastavka poslovne strategije sa fokusom na većim korporativnim klijentima. Ukupni temeljni kapital iznosi 307.085.400,00 kuna te je vlasnički udio J&T banke a.s. Prag ostao nepromijenjen te iznosi 82,55%.

Banka je u 2020. godini ostvarila HRK 24,9 milijuna kamatnih prihoda dok su kamatni rashodi iznosili HRK 8,3 milijuna. Neto kamatni prihod iznosi HRK 16,7 milijuna što je smanjenje u odnosu na 2019. godinu za HRK 2,3 milijuna. Dio razloga za navedeno smanjenje leži u činjenici da su tijekom 2020. godine nešto smanjene kamatne stope i na kredite i na depozite, te je došlo i do smanjenja volumena kreditnog portfelja Banke tijekom godine zbog naplate i odljeva klijenata izvan strategije Banke, a što je zatim nadoknađeno na kraju godine, ali nije rezultiralo značajnijim utjecajem na kamatne prihode.

Portfelj zajmova i predujmova klijentima na 31.12.2020. godine iznosi HRK 434,2 milijuna dok je 31.12.2019. godine iznosio HRK 383,1 milijuna.

Portfelj vrijednosnih papira na 31.12.2020. godine iznosi HRK 291,1 milijuna te je za HRK 38,3 milijuna manji u odnosu na kraj prethodne godine.

Neto prihod od naknada i provizija u 2020. godini iznosi HRK 4,5 milijuna (2019. HRK 8,5 milijuna).

Administrativni troškovi i amortizacija iznose HRK 18,4 milijuna i manji su u odnosu na prethodnu godinu za HRK 1,3 milijuna kao rezultat aktivnog upravljanja troškovima Banke.

Na poziciji vrijednosnog usklađivanja od kredita komitentima Banka je formirala dodatne ispravke vrijednosti u neto iznosu HRK 2,9 milijuna, dok su prethodne godine ispravci vrijednosti bili otpušteni u iznosu HRK 1,3 milijuna. Ostvareni gubitak tekuće godine nakon vrijednosnog usklađivanja i ukidanja privremenih poreznih razlika iznosi HRK 16,592 milijuna (isto razdoblje prošle godine dobit je iznosila HRK 2,017 milijuna).

Najznačajniji udio u strukturi financiranja Banke imaju oročeni depoziti te iznose HRK 574,6 milijuna na 31.12.2020. godine i čine 54,9% ukupnih izvora sredstava, dok kapital i rezerve Banke na dan 31.12.2020. iznosi HRK 114,1 milijuna i čini 10,9% ukupnih izvora sredstava.

Na dan 31.12.2020. ukupna imovina Banke iznosila je HRK 1.046,6 milijuna (HRK 1.055,6 milijuna na 31.12.2019. godine).

Izvešće neovisnog revizora dioničarima J&T banke d.d.

Izvešće o reviziji financijskih izvještaja

Mišljenje

Obavili smo reviziju financijskih izvještaja J&T banke d.d. („Banka“) koji obuhvaćaju izvještaj o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2020. godine te izvještaje o sveobuhvatnoj dobiti, promjenama u kapitalu i rezervama i novčanom toku za tada završenu godinu, kao i bilješke koje sadrže značajne računovodstvene politike i ostala pojašnjenja (u nastavku „financijski izvještaji“).

Prema našem mišljenju, priloženi financijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, financijski položaj Banke na dan 31. prosinca 2020. godine, njenu financijsku uspješnost i njene novčane tokove za godinu koja je tada završila, u skladu sa zakonskim zahtjevima za računovodstvo kreditnih institucija u Republici Hrvatskoj.

Osnova za izražavanje mišljenja

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Naše odgovornosti, u skladu s tim standardima, podrobnije su opisane u našem izvješću neovisnog revizora u odjeljku Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja. Neovisni smo od Banke u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju financijskih izvještaja u Hrvatskoj i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima. Uvjereni smo da su nam pribavljeni revizijski dokazi dostatni i primjereni te da čine odgovarajuću osnovu za potrebe izražavanja našeg mišljenja.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su, po našoj profesionalnoj prosudbi, bila od najveće važnosti za našu reviziju financijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Ta smo pitanja razmatrali u kontekstu naše revizije financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima te ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

3. POSLOVANJE SA STANOVNIŠTVOM

Poslovanje sa stanovništvom u 2020. godini Banka je obavljala putem dvije poslovнице u Varaždinu i Zagrebu na hrvatskom tržištu, te na području Savezne Republike Njemačke u suradnji s partnerom Deposit Solutions (prethodnog naziva: Savedo GmbH)

Primarni fokus osnovnih i dodatnih aktivnosti poslovanja sa stanovništvom je na upravljanju postojećim portfeljom potrošačkih kredita, tj. smanjenje troškova rezervacija portfelja i unaprjeđenje aktivnosti naplate plasmana i monitoringa klijenata. Sukladno tome, u 2020.g. bruto dospjela potraživanja kreditnih plasmana stanovništva u usporedbi sa 2019.g. smanjena su za 35% (2019 HRK 4,1 mil; 2020 HRK 2,7 mil), dok je trošak bruto rezervacija smanjen za 30% (2019 HRK -4,2 mil; 2020 HRK -2,9 mil).

U svezi s pandemijom COVID-19, kao i posljedica razornih potresa u 2020. godini s epicentrima u Zagrebačkoj i Sisačko-moslavačkoj županiji, Banka je usvojila Mjere olakšane otplate obveza po potrošačkim kreditima sukladno Mjerama vlade od 18.03.2020.g., Smjernica Europskog nadzornog tijela za bankarstvo EBA, te pripadajućim okružnicama Hrvatske narodne banke.

Svim potrošačima - korisnicima kredita, koji nisu u mogućnosti redovito podmirivati financijske obveze po kreditima zbog negativnih efekata epidemije COVID-19 i posljedica potresa, Banka je ponudila ovu Mjeru.

Ukupan iznos odobrenih moratorija, po ovoj Mjeri, iznos 4,9 mil. HRK .

Banka nije odobravalala nove potrošačke kredite tijekom 2020. godine, što je kontinuitet nepružanja usluge potrošačkog kreditiranja od siječnja 2018. godine.

Sukladno strategiji napuštanja potrošačkog kreditiranja, kreditni portfelj stanovništva je u 2020. godini dodatno smanjen za HRK 16,9 milijuna ili 36%.

Kamatne stope na postojeće kredite građanima, ugovorene s promjenjivom kamatnom stopom, smanjivale su se u 2020. u skladu s promjenama NRS-a (Nacionalne referentne stope-6M NRS1) sve sukladno Načelima Banke za utvrđivanje promjenjivih kamatnih stopa na kredite građana, a vrijednost 6M NRS1 se smanjila za 0,11 pp (2020./IV. 0,15% - 2019./IV. 0,26%) za kredite odobrene u kunama, odnosno 0,09 pp (2020./IV. 0,12% - 2019./IV. 0,21%) za kredite odobrene u EUR-ima.

Fokus upravljanja portfeljem depozita je održavanje vrlo kvalitetnih izvora likvidnosti banke, optimiziranje strukture depozita i kamatnih troškova. Kao posljedica kontinuiranog smanjenja kamatnih stopa na oročenu štednju građana s ciljem usklade tržišnim trendovima tijekom 2020. godine prosječna kamatna stopa na depozite građana smanjena je za 0,41 pp za depozite u kunama, tj 0,33 pp za depozite u Eur-ima, pritom je volumen depozita smanjen za HRK 83,1 milijuna ili 13,6%.

Banka je u 4. kvartalu 2020. godine donijela odluku o prestanku ugovaranja novih dugoročnih depozita građana, preusmjeravajući fokus poslovanja na kratkoročne izvore u tom segmentu.

Vezano uz portfelj oročenih depozita u suradnji s partnerom Deposit Solutions, prosječna kamatna stopa na depozite je povećana za 0,13 pp, a pritom je volumen štednje navedenog kanala smanjen za EUR 400.000 ili 15% u 2020. godini, kao posljedica prestanka prikupljanja novih depozita i delistiranja kamatnih stopa banke sa Savedo platforme u cijeloj 2020. godini. Navedena exit strategija iz ovog

segmenta kulminirala je raskidom ugovora krajem 2020. godine uz obvezu upravljanja postojećim portfeljom do isteka.

U segmentu kartičnog poslovanja sa stanovništvom Banka se tijekom 2020. godine primarno fokusirala na prilagodbe poslovanja s ciljem provođenja preporuka Stožera civilne zaštite RH i Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo u epidemijskim uvjetima, te je slijedom toga povećan maksimalni pojedinačni iznos beskontaktna elektroničke platne transakcije bez primjene pouzdane autentifikacije klijenta (bez korištenja PIN-a) sa dosadašnjih 100,00 kn na 250,00 kn, prilikom plaćanja debitnim „contactless“ karticama na POS terminalima, odnosno u periodu visoke epidemije suspendirala obračun naknade za podizanje gotovog novca na svim bankomatima u RH izvan MBNet mreže karticama izdanim građanima.

4. POSLOVANJE S PRAVNIM OSOBAMA

Unatoč izvanrednoj situaciji u gospodarstvu uzrokovanj pandemijom bolesti Covid-19, portfelj Poslovnog bankarstva je u 2020. zabilježio bruto rast od 33%. Pored redovne naplate kredita, značajan dio kredita je i prijevremeno vraćen, što je također nadoknađeno novim plasmanima kredita obuhvaćenim korporativnom strategijom Banke, a čime se i kvaliteta strukture kreditnog portfelja u 2020. podigla na višu razinu u odnosu na prethodnu godinu.

Pored značajnog angažmana u prodajnim aktivnostima te strukturiranju i realizaciji novih plasmana, postojećim klijentima čije poslovanje je pogođeno posljedicama spomenute pandemije odobreni su moratoriji na razdoblje do najviše 12 mjeseci. Nakon sklopljenih sporazuma o Covid moratoriju, uspostavljen je mehanizam kvartalnog praćenja poslovanja tih klijenata, uz mogućnost da se prije isteka moratorija krediti vrate u otplatu ukoliko se utvrdi adekvatna kreditna sposobnost.

U siječnju 2020. godini je uspostavljen Registar stvarnih vlasnika na nacionalnoj razini čime je korisnicima Registra omogućeno transparentno praćenje stvarnih vlasnika pravnih osoba. Na području sprečavanja pranja novca i financiranja terorizma, Odjel poslovnog bankarstva kontinuirano provodi dubinske analize, prati sumnjive i sporne transakcije, te na odgovarajući način izvještava odgovorne osobe.

Zbog organizacijske optimizacije poslovanja Sektora prodaje, u posljednjem kvartalu 2020. godine je Odjel investicijskog bankarstva pripojen Odjelu poslovnog bankarstva.

S ciljem rasta plasmana i postizanja planiranog volumena portfelja, intenzivno se obrađuje i priprema više kreditnih zahtjeva značajnijih iznosa. Kako se radi o kompleksnim kreditima, postupak obrade, strukturiranja, odobrenja i realizacije traje po nekoliko mjeseci, a čija se realizacija očekuje u prvom polugodištu 2021. godine.

Kako se kod većine takvih kredita radi o značajnijim iznosima, zbog regulatornih ograničenja je u financiranje takvih kredita potrebno uključiti i druge financijske institucije, uglavnom članice J&T grupe. Parcijalni doprinos rastu prihoda očekuje se i kroz naknade za sudjelovanje i vođenje u sindiciranim kreditima. Posljedično, u 2021. godini se očekuje rast kamatnih prihoda, no također i dodatni rast prihoda od naknada za usluge vođenja sindiciranih i participiranih kredita.

Strategija rasta portfelja u Odjelu poslovnog bankarstva se nastavlja provoditi u planiranom obujmu, a prvi značajniji rezultati očekuju se u prvoj polovici 2021. godine.

5. POSLOVANJE RIZNICE

2020. godina bila je obilježena utjecajem globalne pandemije bolesti COVID 19 na svim segmentima tržišta. Sukladno tome u 2020. godini na hrvatskom su novčanom tržištu nisu nastavljeni trendovi rasta iz prijašnjih godina. BDP zemlje nakon rasta u 2019., bilježi pad (cca 10% nakon trećeg kvartala). Monetarna politika HNB-a, uz poticaj negativnih stopa inflacije, ostala je ekspanzivna. Središnja je banka nastavila pojačavati kunsku likvidnost sa redovnim repo aukcijama u svrhu poticanja kreditiranja banaka u domaćoj valuti. Kada tome pribrojimo izrazito ekspanzivnu politiku ECB-a jasno je da su tijekom cijele godine djelovali jaki utjecaji na daljnje smanjenje kamatnih stopa kako na tržištima Eurozone tako i u Hrvatskoj.

Likvidnost domaćeg i bankarskog sustava Eurozone ostala je na visokoj razini, te se bilježi dodatni pad kamatnih stopa. Tako je 6-mjesečna EURIBOR stopa od -0,324% s početka godine pala na -0,526% na zadnji dan u godini. Nastavio se i trend polaganog pada troška financiranja banaka u Hrvatskoj kako u kuni tako i u ostalim valutama pa je tako HNB-ova 12-mjesečna Nacionalna referentna stopa prosječnog troška financiranja bankarskog sektora (NRS) za kune u trećem tromjesečju pala na 0,14% dok je za eure ona iznosila također 0,14%.

Na tržište vrijednosnih papira je izrazito utjecala globalna pandemija bolesti COVID 19, te je došlo do smanjenja cijena, tj. do rasta prinosa. Isto tako smanjen je volumen trgovanja do razine netrgovanja u drugom kvartalu 2020. Do kraja godine, uz ekstenzivne mjere globalnih centralnih banaka i nada u kontrolu pandemije, prinosi se polako vraćaju na razine prije COVID 19 te se ponovo aktivira tržište. Prinos na najdulju domaću državnu obveznicu s valutnom klauzulom u eurima (2040), koja je izdana uz prinos 1,28% uz dosta volatiliteti tijekom godine, završio godinu na 1,421%, dok je na na najduljoj kunskoj obveznici (2032) prinos s 1,20% na početku godine pao na 1,06% na na kraju 2020.

Što se tečaja EUR/HRK tiče, kuna je oslabila u odnosu na EUR tijenom 2020. Nakon turbulentnog perioda po izbijanju pandemije, drugi dio godine je donio bitno mirnije trendove. U postturističkom razdoblju tečaj kretao uglavnom u rasponu 7,55-7,60 te je prosječni tečaj u 2020 bio na razini 7,53, dok je u 2019 iznosio 7,41.

Unutar navedenih makro okvira Banka je kroz godinu prošla zadržavajući visok udjel likvidne imovine u svojoj bilanci u isto vrijeme smanjujući svoje obveze, a pritom i prosječni kamatni trošak svojih obveza.

Banka je u 2020. realizirala dobitak po vrijednosnim papirima u iznosu od HRK 68 tisuća dok je isti u 2019. iznosio 7 milijuna kuna. Smanjenje realizirane dobiti nastalo je izostankom kupoprodaje vrijednosnih papira. Prihodi od tečajnih razlika iznosili 2,4 milijuna kuna, što je za HRK 1,5 milijuna kuna više od 2019.

6. ZAPOSLENICI I ORGANIZACIJSKA STRUKTURA BANKE

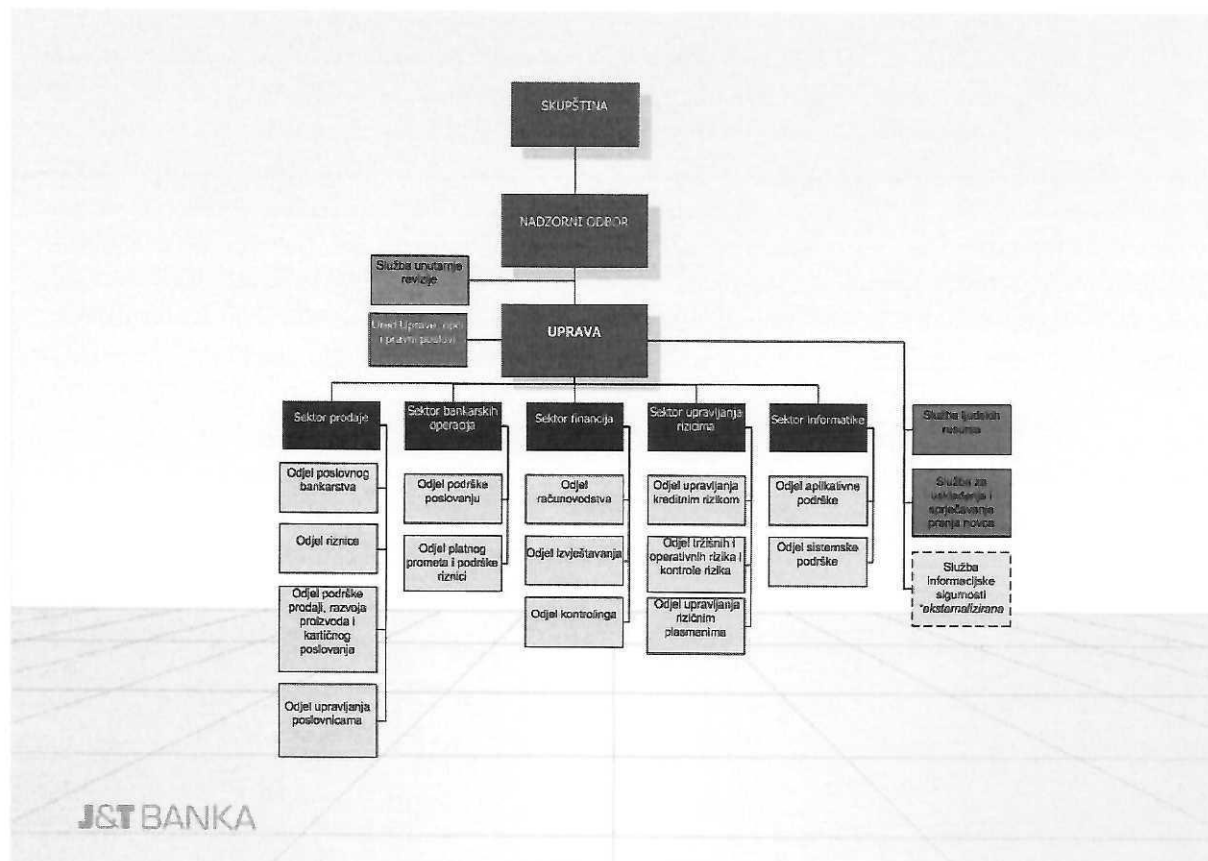
Poslovi Banke su se tijekom 2020. godine obavljali na lokaciji sjedišta Banke, dvjema poslovnica u Zagrebu i Varaždinu te uredu u Zagrebu i Slavanskom Brodu.

Banka je krajem 2020. godini mijenjala svoju organizacijsku strukturu u manjoj mjeri, te je ukinut Odjel investicijskog bankarstva osnovan u 2019. godini, a poslovi su premješteni u Odjel poslovnog bankarstva.

Na dan 31. prosinca 2020. godine Banka je zapošljavala 67 zaposlenika.

Banka je u 2020. godini nastavila pratiti i razvijati sustav praćenja radne uspješnosti kao jedan od načina motiviranja svojih zaposlenika, no zbog situacije povezane sa koronavirusom i preporuka HNB-a oko isplate varijabilnih primitaka, Banka neće isplaćivati varijabilne primitke za 2020. godinu. Poseban je fokus stavljen na primitke povezane sa prodajom proizvoda i usluga za prodajno osoblje i osoblje naplate, sa ciljem zaštite potrošača.

Prikaz organizacijske sheme donosimo u nastavku:

7. PREGLED RAZVOJA IT-a

OLBIS (Online Bank Information System) je integralni informacijski sustav banke koji objedinjava sve aplikativne module 'core' sustava, te ukupno regulatorno izvješćavanje.

U domeni aplikativnog razvoja, glavnina aktivnosti u 2020. godini bila je na podešavanju i doručivanju OLBIS sustava vezano na mjere uslijed pandemije Covid 19, te ispunjavanju zakonskih i regulatornih zahtjeva i izvješća. Krajem godine implementirane su promjene obrazaca i dokumenata, a uslijed promjene adrese Banke.

Tijekom 2020. godine implementirano je nekoliko značajnijih modula:

- HROK izmjene
- EKS po tekućim računima
- QR code na fiskaliziranim računima
- JRR – dorade za dodatne osobe

- Crne liste – automatizacija obrade
- HNB izvješća: Covid 19 izvješće, ECL upitnik, MK izvješće, COFI, COREP I FINREP ver. 2.9

U infrastrukturnom segmentu, početkom godine najznačajnija je bila nadogradnja centralnog vatrozida, nabavka potrebne klijentske opreme i omogućavanje rada od doma za zaposlenike (vezano na pandemiju Covid 19).

Krajem godine, a vezno na preseljenje sjedišta Banke preseljen je primarni data centar na drugu lokaciju (Databox u Zagrebu), modificirana je kompletna mrežna infrastruktura i nakon toga preseljena sva preostala klijentska infrastruktura na nove lokaciju. Odrađene su i sve pripreme za preseljenje poslovnice na novu lokaciju (planirano za siječanj 2021).

Također, kontinuirano je nadograđivana sistemska podrška u dijelu informacijske sigurnosti, a krajem godine otpisana je i zbrinuta sva neispravna i zastarjela informatička oprema.

8. ZAŠTITA OKOLIŠA

Banka kao uslužna djelatnost po prirodi svog poslovanja ne spada u značajne zagađivače okoliša. Unatoč tomu, Banka u svim aspektima svog poslovanja nastoji doprinijeti zaštiti okoliša, prije svega racionalnim raspolaganjem energijom te recikliranjem i kontrolom utroška uredskog materijala.

9. VAŽNIJI DOGAĐAJI NAKON PROTEKA POSLOVNE GODINE

-

10. OČEKIVANI RAZVOJ DRUŠTVA U BUDUĆNOSTI

Poslovna strategija se od ulaska J&T banke, a.s. u vlasničku strukturu Banke temelji na provedbi uspješnih i dugogodišnjih bankarskih iskustva J&T Banke u Češkoj republici, Slovačkoj te u Rusiji, također u Hrvatskoj, odnosno J&T banci d.d. Ova strategija se prilagođava potrebama hrvatskog tržišta kako bi ispunjavala sve zakonske zahtjeve, ali i specifičnosti tržišta.

Grupa se može pohvaliti velikim iskustvom u okviru širokog spektra usluga, počevši od maloprodajnog bankarstva, preko privatnog do korporativnog bankarstva, gdje je u J&T banci d.d. fokus stavljen na korporativno bankarstvo, dok privatno bankarstvo nije zaživjelo u Hrvatskoj, a sa maloprodajnim bankarstvom se odlučilo nastaviti, ali isključivo u vidu pasivnih poslova (prikupljanje depozita), a ne aktivnih (kreditiranje). Banka je obustavila aktivnosti maloprodajnog bankarstva u smislu kreditiranja fizičkih osoba (stanovništva) kroz bilo koji vid potrošačkog kreditiranja, no i dalje će biti nazočna u segmentu prikupljanja depozita stanovništva kao jednog od bitnijih izvora financiranja, ako ne i najbitnijeg i najstabilnijeg.

U narednom razdoblju u domeni prikupljanja depozita od klijenata fizičkih osoba, strategija Banke planira reflektirati onu matice, koja se temelji na poslovanju sa klijentima sa značajnijom financijskom imovinom, te će se u ovu svrhu razvijati ponuđena optimalna i individualna kombinacija financijskih proizvoda i usluga također temeljeno na poslovnoj praksi i iskustvu J&T Grupe. Plan je imati manji broj poslovnica u kojima će djelatnici Banke imati neposredan odnos s klijentima u ciljanim dijelovima zemlje.

Obzirom na dugogodišnje negativno poslovanje Banke do 2017. godine, strateški koncept promijenjen je, te su glavni stupovi Bančina tržišnog repositioniranja i vlastitog unutarnjeg restrukturiranja, te u konačnici ostvarivanja pozitivnog rezultata u 2018. i 2019. godini, bili slijedeći:

- fokusiranje na korporativni segment tržišta, prvenstveno investicijsko bankarstvo, projektno financiranje i financiranje nekretninskih projekata, te ostalih djelatnosti sa kojima J&T Grupa ima iskustva,
- kreiranje mogućnosti za financiranje plasmana čiji potreban iznos kreditnog financiranja nadmašuje kapitalne mogućnosti Banke, na način da se u financiranje uključe i ostale članice Grupe (primarno matica), kroz sindicirane kredite,
- individualizirani pristup klijentu i kreiranje bankarskih proizvoda prema potrebama klijenta,
- pronalaženje rješenja za klijenta – tzv „customer intimacy“ pristup – provođenje značajne količine vremena sa klijentima da bi razumjeli njihove potrebe i kreirali financijska rješenja, bez donošenja rješenja sa kojima obje strane nisu zadovoljne,
- zdravi rast portfelja (uvedeni dodatni alati i kriteriji prilikom odobravanja plasmana kako bi uz rast portfelja bila osigurana njegova kvaliteta i adekvatna diverzifikacija),
- unapređenje procesa upravljanja kreditnim rizikom unutar Banke, odnosno uspostava jačih mehanizama kontrole rizika poslovanja, vezano uz rast aktive,
- kontrola operativnih troškova, nakon uspješno provedenog restrukturiranja kroz smanjenje istih, a obzirom na promjenu strategije i smanjenje broja kadrova,
- konstantno usavršavanje i edukacije kadrova što u vidu internih edukacija kojima se znanje prenaša sa jednih organizacijskih jedinica/osoba na druge, tako i na poticanje na sudjelovanje u kvalitetnim eksternim edukacijama,
- nastavak rješavanja ostatka lošeg portfelja (NPL) naslijeđenog iz povijesti (a shodno tome i troškova rizika), što ne uključuje samo loše plasmane, već i preuzetu imovinu, koja je prije nekoliko godina predstavljala značajan teret na poslovanje Banke,
- davanje značajnog fokusa u poslovanju na agencijskim poslovima, gdje je Banka od ostalih članica Grupe u mogućnosti prihodovati značajan iznos naknada za upravljanje plasmanima koji su u cijelosti ili većim dijelom financirani od strane tih članica (mahom se radi o plasmanima koji se odnose na financiranje stranih investitora za projekte u Hrvatskoj).

U konačnici, sa novom strategijom poslovanja odnosno kreiranjem novog portfelja, Banka stvara temelje odnosno preduvjete da postane profitabilna na duži rok, bilo u svojstvu Banke ili podružnice.

Izgradnja novog imidža Banke u javnosti je proteklih godina podržana izravnom komunikacijom sa tržištem, te je taj proces Banku profilirao, iz Banke gdje je većina plasmana bila prema klijentima sa sjedištem iz okolice sjedišta Banke, u Banku koja će i u budućnosti poslovati aktivnije na teritoriju cijele Republike Hrvatske. Kako će se to poslovanje planski teritorijalno širiti tako će i fokus navedenih aktivnosti širiti iz regije u regiju.

Misija je izgraditi jaku i stabilnu banku na hrvatskom tržištu usmjerenu prema prosperitetnim klijentima koji su u mogućnosti osigurati vlastita sredstva, kao i doprinos vanjskih tijela (npr. bespovratna sredstva, subordinirani zajmovi trećih strana i sl.), prilikom financiranja realizacije određenih projekata.

Primarno, klijenti Banke bi trebali biti reputacijski neupitni, odnosno poznati i provjereni poduzetnici s iskustvom u djelatnosti koja se financira.

Ciljani klijenti Banke trebali bi biti klijenti koji ulažu značajan dio vlastitog kapitala ili imovine u projekte u kojima se od Banke zahtijeva parcijalno financiranje. Ciljanim klijentima smatrati će se i oni koji su u mogućnosti u strukturu preuzimanja rizika za određeni projekt uključiti i treća tijela poput HBOR-a, EU fondova sa bespovratnim sredstvima itd. Kroz korištenje navedenih mehanizama disperzije rizika na više strana/subjekata, Banka postiže umanjeње kreditnog rizika koji ona preuzima kroz odobrenje određenog plasmana, čime se ujedno postiže i kvalitetnija struktura Bančina portfelja.

Otpriblike trećina ukupne kreditne izloženosti Banke trenutno se odnosi na financiranje inozemnih klijenata, koji su ujedno i klijenti J&T Grupe, no odobrenju takvih plasmana prethodila je analiza rizika primarne i sekundarne naplate, kao i kod svih ostalih plasmana koji su u Banku došli kroz ostale kanale prodaje, uvažavajući naravno specifičnosti takvih klijenata u vidu njihove poslovne aktivnosti, u usporedbi sa klijentima koje Banka financira u većem obujmu (radi čega rizični proizvodi odobreni ovim klijentima odstupanju od uobičajenih uvjeta plasmana u vidu kolaterala, načina otplate i sl.).

Prilikom formiranja strategije kreditnog rizika Banka će se i dalje voditi ciljem adekvatne diverzifikacije portfelja, što će biti adresirano nastavkom minimalno godišnjeg ažuriranja uvedenih internih limita za određene vrste proizvoda, djelatnosti i sve ostale zajedničke činitelje rizika, a sve sa ciljem ovladavanja i kontroliranja koncentracijskog rizika.

Prikupljanje depozita i osnovnog kapitala čini temelj mogućnosti ispunjenja prethodno navedene misije, uz istovremeno održavanje kapitalnih zahtjeva, odnosno stope adekvatnosti kapitala na minimalno propisanoj razini. J&T banka, a.s. je i u prethodnom razdoblju osigurala dostatni kapital koji je ispunjavao sve zakonske kriterije potrebne za daljnji razvoj Banke.

U ovisnosti o kretanjima cijena na tržištu kapitala, Banka će i dalje aktivno prilagođavati svoju cjenovnu politiku, odnosno kombinirati strukturu izvora od svojih deponenata (stanovništvo i tvrtke), te ostalih izvora, što se primarno odnosi na mogućnost financiranja rasta aktive kroz kreditne linije od strane vlasnika.

Također, vlasnici su sa svojim pismom podrške izrazili i u slučaju daljnjih potreba (a prvenstveno zbog rasta portfelja Banke) mogućnost daljnjeg kapitalnog jačanje Banke.

Međutim, krajnji je cilj vlasnika poslovanje na hrvatskom tržištu putem podružnice J&T banke a.s., no u ovome trenutku od strane vlasnika nije donesena odluka na koji način će se to provesti.

11. UPRAVLJANJE RIZICIMA

Najznačajnije vrste financijskih rizika kojima je Banka izložena čine kreditni rizik, rizik likvidnosti, tržišni rizik i operativni rizik. Tržišni rizik obuhvaća valutni rizik, kamatni rizik i rizik od promjene tržišnih cijena vlasničkih i dužničkih vrijednosnih papira.

Integrirani sustav upravljanja rizicima izrađuje se i kontinuirano unapređuje na razini Banke uvođenjem politika i procedura za procjenu, mjerenje, kontrolu i upravljanje rizicima te utvrđivanje razine limita izloženosti rizicima usklađenih sa zakonskim okvirom i rizičnim profilom Banke.

Kreditni rizik

Banka je izložena kreditnom riziku kroz aktivnosti koje uključuju trgovanje, davanje zajmova i ulaganje, te u slučajevima kada kao posrednik obavlja poslove za klijente ili treće strane ili kada izdaje garancije. Rizik prestanka otplaćivanja obveza, koji postoji kod pojedinih strana u transakcijama s

financijskim instrumentima neprekidno se prati. U svrhu upravljanja kreditnim rizikom, Banka nastoji poslovati s klijentima dobre kreditne sposobnosti i pribavlja instrumente osiguranja plaćanja kako bi otplatu plasmana, u pravilu, osigurala s dva neovisna izvora (novčani tok i kolateral).

Kreditnim rizikom upravlja se sukladno politikama Banke. Kreditna izloženost prema portfelju ili zasebnim skupinama redovito se preispituje sukladno zadanim limitima. O iskorištenosti limita se obavještavaju nadležna tijela Banke koja su odgovorna za njihovo odobrenje. Kreditni odbor odobrava sva značajna povećanja kreditne izloženosti i donosi sve odluke vezane uz kreditni rizik.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti pojavljuje se u financiranju aktivnosti Banke i u upravljanju pozicijama.

Banka ima pristup raznim izvorima financiranja. Sredstva se prikupljaju putem velikog broja instrumenata uključujući različite vrste depozita, uzetih zajmova, zavisnih obveza uključujući depozite, zajmove i vlasničku glavnica. Banka sustavno radi na definiranju Procedura i poslovnih procesa koji učinkovito prate rizik likvidnosti utvrđivanjem i nadziranjem promjena u financiranju, a u svrhu postizanja poslovnih ciljeva koji su postavljeni u skladu s cjelokupnom poslovnom strategijom Banke.

Banka prilagođava svoje poslovne aktivnosti vezane uz rizik likvidnosti, a u skladu sa zakonskim odredbama i internim politikama za održavanje rezervi likvidnosti, usklađenosti aktive i pasive, kontrolu limita i ciljanim pokazateljima likvidnosti te planovima za nepredviđene događaje. Riznica svakodnevno upravlja rezervama likvidnosti te vodi računa o uspješnom ispunjenju svih potreba klijenata.

Tržišni rizik

Upravljanje tržišnim rizikom podrazumijeva upravljanje pozicijskim rizikom i valutnim rizikom. U cilju upravljanja pozicijskim rizikom koji se definira kao rizik gubitka koji proizlazi iz promjene cijene financijskog instrumenta uspostavljen je sustav limita prema vrsti financijskog instrumenta i prema izdavatelju. Iskorištenost limita prati se na dnevnoj osnovi.

Banka upravlja valutnim rizikom, koji se definira kao gubitak uslijed promjene tečaja odgovarajuće strane valute zbog valutne neusklađenosti bilance, u skladu sa zakonskim odredbama vezanim uz otvorenu deviznu poziciju, na dnevnoj osnovi.

Rizik kamatnih stopa predstavlja osjetljivost financijskog položaja Banke na kretanja kamatnih stopa. Operacije Banke su pod utjecajem rizika promjene kamatnih stopa u onoj mjeri u kojoj kamatonosna aktiva i obveze dospijevaju ili im se mijenjaju kamatne stope u različitim trenucima ili u različitim iznosima.

Operativni rizik

Operativni rizik prisutan je u svakom segmentu bančina poslovanja, što zahtjeva kvalitetno poznavanje i kontinuirano praćenje svih poslovnih procesa. Organizacijski model procesa upravljanja operativnim rizikom koncipiran je na razini centralizirane i decentralizirane funkcije upravljanja operativnim rizikom a provodi se u skladu sa zakonskim odredbama i baselskim smjernicama te internim aktima (politike, procedure i metodologije za upravljanje operativnim rizikom).

Upravljanje sigurnošću informacijskog sustava u kontekstu upravljanja operativnim rizikom informacijskog sustava obuhvaća niz periodičkih aktivnosti kojima je cilj umanjiti operativni rizik na

informacijskom sustavu Banke, točnije ugrađivanju kontrolnih mehanizama, poboljšavanja poslovnih procesa te usklađivanju s zakonskom regulativom u cilju smanjenja štete koju ranjivost može prouzročiti na informacijskom sustavu Banke.

Banka je u cilju upravljanja operativnim rizikom osigurala primjereno upravljanje rizikom nesavjesnog poslovanja, rizikom informacijskog sustava, rizikom modela, rizikom koji se pojavljuje pri upravljanju projektima, upravljanje rizicima povezanim s eksternalizacijom, upravljanje rizikom usklađenosti, poslovne promjene, uključujući rizike prisutne kod poslovnih promjena, novih proizvoda, aktivnosti, procesa i sustava, značajne inherentne rizike u postojećim proizvodima, aktivnostima, procesima i sustavima te upravljanje kontinuitetom poslovanja. Banka je osigurala primjereni sustav za sprečavanje pranja novca i financiranje terorizma.

Politike upravljanja financijskim rizicima detaljno su opisane u Bilješkama uz godišnje izvješće za 2020. godinu.

U prilogu se dostavljaju:

- Godišnje izvješće za 2020. godinu J&T banke d.d.

Hrvoje Draksler, predsjednik Uprave

J&T BANKA d.d.

3

Petar Rajković, član Uprave